

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2005**

- 4. Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq.**
*Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissue-
reerluni Ombudsmandi isumaqarpoq ataatsimut oqaaseqaatinik
kiisalu suliat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussi-*

nissaminut pissutissaqarluni, matumani pisassarisat pisoqalisoorsimasut, akilersuinissamik isumaqatigiissuteqartarnej, akissarsianit unerartitsineq, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnernut aggeqquisarneq, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnermik ingerlatsisarneq, allattuisussaataaneq, akiitsoqartoq kommunimut allamut nuussimatillugu akiliisitsiniartarnej, nukingisaarnermi akiliutit pinngitsaaliinikkut akilersinniarnejartarnerat, iluarsaassinermut akiligassiissutinik akiliisitsiniartarnej aamma utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piunasaqaatinik aalajangersaanermut inatsisitigut tunngavigisap nalunaarneqartannginera ilanngullugit eqqarsaatigalugit. (J.nr. 11.73.88.73/112-05)

"...

Ataatsimut.

Pisassarisat pisoqalisoorsimasut.

Ilaatigut ...mik, inuttut normua ..., aggeqquisissummit 13. maj 2005-imi ullulerneqarsimasumit, akiliisitsiniartarfiup akiitsut aggeqquisissummi pineqartut pillugit nassuiaataanik imaqartumit, erserpoq akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniarnermini 1998-imi akileraarutaaqqittussat ilanngussimagai.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara:

Pisassarisat aningaasaatit pigisallu aningaasanik nalillit pillugit inatsisit assignngitsut Kalaallit Nunaanni atulersitaanissaannik inatsisikkut 104-kkut, 31. marts 1965-imeersuklut pisassarisat ilaasa pisoqalisoortarnerannik inatsimmi nr. 274-imi, 22. december 1908-meersumi §§ 1-imit 3-mut aamma "Danske Lov"-imi aalajangersagaq 5-14-4 Kalaallit Nunaannut atulersinneqarput.

Kommunip pisassarisanik akiliisitsiniarneranut pingaartumik pisassarisat pisoqalisoortarnerat pillugu inatsit 1908-meersoq pisortat pisassarisaasa arlallit ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisoortarnerannik aalajangersaasuusoq soqutiginaateqarpoq. Taamaalillutik ilaatigut makku pineqarput:

- Akileraarutit akitsuutillu,
- ineqarnermut akiliutitigut pisassarisat allallu
- utertillugit akiligassatigut pisassarisat, taakkunani pisoqalisoorsinnaaneq pillugu apeqqut immikkut inatsisiliornikkut aalajangersaavigineqarsimanngippat,
- isumaqatigiissutit (kontrakter) tunngavigalugit akiliutit,
- isumaqatigiissutaasartunut tunngasut (kontraktforhold) avataatigut taarsiissutitigut pisassarisat.

Pisoqalisoornissamut ukiunik tallimanik piffissaqartitsineq akiitsut akileqquneqarsinnaalerneranni ingerlalersartoq, inatsimmi tassani § 1, imm. 2

tunngavigalugu atorneqassanngilaq, pisassarisat inatsiseqartitsinikkut imikkut tunngavissaq, matumani ilanngullugit eqqarsaatigalugit eqqartuussutit, isumaqatigiissut (forlig) imaluunniit akiitsoqartup akiitsut amerlassusiat pilersimanerallu pillugit allatut allakkatigut paatsoorneqarsinnaanngitsumik nassuerutiginninnera tunngavigalugu pisassarineqalersimasut.

Kommuni pisassarisat pisoqalisoorimasut akileqqullugit piumasaaqateqarsinnaanngilaq.

Inatsimmi § 2-kkut aalajangersarneqarpoq pisoqalisoorinissamut ukiunik tallimanik piffissaqartitsineq taaneqartut uku arlaat atorlugu unitsineqarsinnaasoq:

”Pisoqalisoorinissamut piffissaliussaq sivikillisaq § 1-imi aalajangersarneqartoq piffissamit pisassarisat akileqquneqarsinnaalerfiannit aallartittumik naatsorsorneqartassaaq. Pisassarisat annaaneqassapput pisassarisaqartoq piffissaliunneqartup naannginnerani akiitsullip akiitsuminik nassuerutiginninneranik pissarsisimangippat, imaluunniit akiitsoqartumut eqqartuussivikkoortumik iliuuseqanngippat, taak-kulu isumaqatigiissuteqarnissap (forlig) eqqartuussuteqarnissap imaluunniit eqqartuussivikkut allatut aalajangiisoqarnissaata tungaanut pisariaqanngitsunik kinguar-saanani malersorsimangippagit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aammattaaq suliami ...-mut tunngasumi akiliisitsiniartarfik pisoqali-soorsinnaanermik unitsitsiniarluni iliuuseqarsimansoq takusinnaanngilara.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatima kommuni qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraat nalunaarfigeqqullunga.

Akiliinissamik isumaqatigiissuteqartarneq/akiitsut akuerineqartarnerat:

Aammattaaq maluginiarpara kommunip akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnermi/akiitsut akuerineqarneranni ...-mut, inuttut normua ..., 28. august 2003-mi isumaqatigiissuteqarnermini oqaasertaliussat imaattut ator-simagai:

"Akueraara kommune pisortaniit pisassarisanniit tamanit unerartitsisinnaassasoq. Ilisimavara qulaani allassimasut eqquutitinnikkukkit akiligassama tamakkerlutik, isumaqatigiissuteqarnerup kingorna ernialiuunneqartussat ilanngullugit, ingerlaannaq akiligassanngortussaana[t]. Aammalu nalunngilara aningaasat taakku pinngitsaaliinikkut akilersinniarniqarsinnaasut malittarisassat naapertorlugit."

... qanga soraarnerussutisiaqalersimansoq takusinnaanngilara, K Kommunilu tamanna tunngavigalugu qinnuigaara isumaqatigiissutip pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 18-imi aalajangersagaq unioqqutillugu soraarnerussutisiaallit soraarnerussutisiaannit qularnaveeq-qutitut arsaarinnittoqarsinnaasussaajunnaarlugu allatulluunniit (akissarsianit ilanngaassinikkut) eqqartuussivikkoortumik malersuisoqarsinnaajunnaarlugu oqaasertalersorneqarnissaa kommunip isumaliutersuutigisimane-raa paasissutissiissutigeqqullugu.

Akissarsianit unerartitsineq.

...-p sulisitsisua kommuni allakkatigut 10. oktober 1995-imeersutigut aamma 10. juni 1998-imeersutigut peqquaa akiitsoqartup akissarsiaasa 1/3-iinut aamma 30%-iinut naapertuuttut unerarteqqullugit. Suliani allani missukkanni sulisitsisut aamma peqquneqartarsimapput akiitsoqartup akissarsiaasa 33,33%-ii unerarteqqullugit.

Kommuni nammineq sulisitsisuunngikkaangat akissarsianit unerartitseqqusinermit immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq kommunip sulisitsisunut atortarpaa (assersuutigalugu ..., inuttut normua ..., ... ApS pillugu suliat takukkit).

Immersugassami eqqartuussisarneq pillugu inatsit, aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsit imaluunniit qamutitut motorilinnut akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu akissarsianit unerartitsineq pineqarnerisik krydsiliisoqartussaavoq.

Aningaasat akissarsianit unerartinneqartussat amerlassusii suliani allanngorarpot. Assersuutigalugu aningaasat amerlassusii akiitsoqartumut namminermit isumaqatigiissutigineqarsimasinnaapput imaluunniit 30%-init 33,33%-inut allanngorarsinnaallutik.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi (Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisunik nalunaarummi nr. 99-imi, 21. marts 1984-imeersumi) kapitali 7, § 12, imm. 2-mit erserpoq:

"Akileraarutit tigoreertakkap ilanngaatigereerneratigut akiligassallip pisassaasa aggornerisa pingajuannit annerusumik ilanngartuisoqarsinnaanngilaq".

Aalajangersagaq taanna imatut paasineqassanngilaq pisuni tamani pingajorarterutit tikillugit ilanngaassisoqarsinnaasoq. Aalajangersagaq taanna tamatuma paarlattora, tassalu annertunerpaaffissaliineq pillugu malittarisassamik oqariartuuteqartoq. Taamaattumik akiitsoqartup ataatsimut aningaasaqarnera (isertitat aningaasartuutillu) pisut ataasiakkaarlugit immikkut naliliiffigineqartassaaq, aningaasat qanoq amerlatigisut (annertunerpaamik pingajorarterutit ataatsit) akiitsoqartup qaammatit tamaasa akissarsiaminit naleqquttumik pinngitsoorsinnaanera naliliiffiginiarlugu. Ilaatigut 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 444 tullialu, qallunaatuuanilu qupperneq 350 tullialu innersuussutigaaq.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatima kommuni qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinnaat nalunaarutigeqqullugu.

Aggeqqusissutit.

Oqaatigaara oqaaseqaatinni 2001-imi ukiumoortumik nalunaarutinni naqinneqartumi oqaatigigiga akiitsulinnut aggeqquneqaraluarlutik ornigutin-

ngitsoortunut akissarsianit unerartitsineq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pinngitsaaliinermi sakkutut atorsinnaangikkaa. Suliami tunngavilersuutiga ukiumoortumik nalunaarutip taaneqatup kalaallisuuani qupperneq 179-imi tulliiniilu, qallunaatuuanilu qupperneq 139-imi tulliiniilu erseqqinnerusumik atuaruk.

Uanga paasinninnera unaavoq akiitsoqartoq akiliisitsiniartarfimmit nukingisaarneqaraluarluni pinngitsaaliillunilu akiliisitsiniartartumit aggeqquneqaraluarluni qisuariangitsoq akissarsianit unerartitsisoqassappat manna piunasaqaataasariaqartoq, tassalu akiitsoqartup akissarsiai aningaasaqarnermullu tunngasut allat pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup suliamik suliarinninnermi tunngaviutinniagai pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsoqartumut ilisimatitsissutigisimassagai, taamatuttaarlu akiitsoqartoq kaammatorneqassalluni paasissutissat pineqartut pillugit oqaaseqaatissaqarnerluni nalunaaruteqaqqullugu.

Matumani suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaanut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup ingerlatsinermi oqartussaasutut pisussaaffeqarnera innersuussutigaa.

K Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaatiminik saqqummiusseqqullugu.

Akiliisitsiniartarnerni oqaatsit atorneqartut allattuisussaataitaanerlu.

Sulianit ataasiakkaanit erserpoq kommuni akiliisitsiniaraangami immi-nut "fogedret"-imik taasarsimasoq.

Taaguut "fogedret" akiitsoqartumut (allanullu) isumaqalersitsisinaavoq suliaq eqqartuussivimmi suliarineqarsimasoq, tamannalu eqqunngilaq, tassami pinngitsaaliillutik akiliisitsiniartartut eqqartuussiviunngimmata, tassaallutilli kommunip ataani allaffissornikkut aqutsinermi ingerlataqarfii, tak. eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 19, imm. 1. Aammattaaq pineqartoq tassaavoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tunngavigineqarmat Kalaallit Nunaanni akiliisitsiniartartut sulianik eqqartuussiviit sinnerlugit aqutsisuunngitsut, tassami pinngitsaaliinikkut naammassinniniarneq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermi eqqartuussiviit suliasarinngimmassuk.

Tamatunngali peqatigitillugu pineqartoq tassaavoq eqqartuussisarneq pillugu inatsisip kalaallisuuani "fogedmyndighed"-ip tassaatinneqarnera "eqqartuussutinik naammassisitsiniartartut", taaguutillu taassuma allakkani kalaallisut oqaasertalersugaasuni taamatut atorneqarnera soorunalimi eqqortuuvuq.

Kalaallisut taaguut taanna imatut isumaqalersitsisinaagaluortoq, tassalu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuq eqqartuussiviit suliaasaataannik suliaqartartoq, isumaqarpunga kommunip allakkani qallunaatut oqaasertalersugaasuni taaguut "pantefoged" imaluunniit "fogedmyndighed" atortariaqaraa, taaguut "fogedret" atornagu.

Allakkani assiigiissaartunik oqaasertalersugaasuni akiliisitsiniarneq ingerlanneqartillugu ilisimannittunik najuuttoqqarnissaa tunngavigineqarpoq.

Tamanna uanga paasinninnera malillugu pisariaqartuunngilaq, tassami suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaanik kommunip pi-sussaafeqarnera allakkatigoortitsisarnermik tunngaveqarmat.

Suliat pinngitsaaliissummik naammassisitsiniarnermut tunngasut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsoqartullu ataatsimiinneratigut (pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerut taaneqartartukkut) aalajangiiffigineqartarnissaat tunngavigineqarmat tamatumani allakkatigoortitsisarnermik tunngavik saneqqunneqarsinnaanngilaq, pinngitsaaliillunilu akiliisitsiniartartup ataatsimiinnermi pisut pillugit paasissutissiisussaatitaanini allattuisussaatitaanikkut eqqortittussaavaa, tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1, imaattunik oqaasertaqartoq:

"Suliassani ingerlatsineranut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussa-q paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarlunnartumik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik oqaasiinnakkut pissarsisoq, paasissutissanilluunniit taamaattunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq."

Kommuni qinnuigaara qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

Akiitsoqartoq kommunimut allamut nuussimappat akiliisitsiniarneq.

2003-mi oqaaseqaammi kommunimut inassuteqaatigaara kommunip pineqartup kommunimut allamut akiliisitsiniaqqusissutini utertissagaa. 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerup 452-ip aallaqqaataani qallunaatuaanilu quppernerup 356-ip aallaqqaataani tunngavilersuutikka erseqqinnerusumik atuakkit.

Pisassat akileqquneqartarnerannik akiliisitsiniartarnermillu kommunit suleqatigiinnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4-kkut, 12. maj 2005-imeersukkut, 1. juli 2005-imi atortuulersukkut, kommunip pisuni arlalinni pisassarisanik kommunimut allamut akiligassiisitsinissamut akiliisitsiniar-nissamullu piginnaatitsisinnaaneranut inatsisikkut tunngavissaq atulersin-neqarpoq.

Suliassat Inatsisartut inatsisaat taanna tunngavigalugu kommunimut allamut isumagisassanngortinneqarsinnaasut Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 1 piareersarlugu suliani makkuusut oqaatigineqarpoq:

"Akiligassiisutit sulluunniit kommunalbestyrelsip akiligassiisutigisinnaallu-gillu akilersinniarsinnaasamisut piginnaatitaaffigisai tamarmik suliakkiisutigine-qarsinnaapput. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiisutit nalinginnaasut imaluunniit

akiliisitsiniarnermik suliasat ataasiakkaaginnaat isumaqatigiissutigineqarsinnaaput. Aammattaaq kommunalbestyrelsit akiligassiisarnissamik akiliisitsiniartarnissamillu suliasanik imminnut suliakkertarsinnaapput.

Akiligassiisarnermik suliaqarneq tassaavoq innuttaasunut suliffeqarfinnullu akiligassiisutiniq akiligassanillu il.il. nassiussuineq akiliinerlu piffissaritap iluani piner-soq pillugu nakkutilliineq kiisalu kingusinnerusukkut pisariaqassappat akileeqqusil-luni allakkanik nassiussuineq. Tassa imaappoq akiligassiisarnermik suliaqarneq tassaavoq ingerlatsineq kommunit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut pil-lugit Inatsisartut inatsisaanni (aqutsinermut inatsimmi) malillugu maannamut isumaqatigiissutigisinnaasaat. Siunnersuutip matuma Akileraartarnermi Pisorta-qarfimmut suliakkiisummik ingerlatsisoqarsinnaanerannittaag ilaqartinneqarluni.

Akiliisitsiniartarneq tassaavoq akiligassat pisassarineqartut akilerneqarnissaat siunertaralugu pinngitsaaliissutiniq aamma nammineq piumasutsimik tunngaveqar-luni akilersuinissamik aqqiussuissinermik inatsisini aalajangersarneqartunik akiitso-qartup tungaanut atuineq. Pinngitsaaliissutit ilaatigut tassaapput aningaasarsianit unerartitsineq, ilanngartuineq, akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutiginnissummik tunniussineq kiisalu akiitsoqartumut piunasaqaatinik assigiinngitsunik, soorlu akiit-soqartup aningaasarsiornikkut inuttullu atugarisai pillugit paasisutissanik piunasaqarneq. Oqartussaasutut pisinnaatitaaffik taanna inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna kommunalbestyrelsimut allamut imaluunniit Akileraartarnermut Pisorta-qarfimmut tunniunneqarsinnaalissaaq.

Arsaarinninnermik suliaqarneq akiliisitsiniartartumit isumagineqartoq kommuni-mi akiliisitsiniartarnermik sulinerlut ilaavoq, taamaattumillu aamma suliakkiissu-tigineqarsinnaalluni. Arsaarinninnermilli suliaqarneq allaffissornikkut pinnani eq-qartuussisutigoortumik pisinnaatitaaffiuvoq, akiliisitsiniartartullu taanna malillugu suliaa pillugu eqqartuussisunut naammagittaalluutit kredsrettimit naliliivigineqar-tarput."

Pisut akiliisitsiniarnerup kommunimit ingerlanneqarsinnaanatik politii-nilli ingerlanneqartussaaffii pineqartunut aamma ilaatinneqarnersut Inatsi-sartut peqqussutaanni tassani takuneqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu eq-qartuussivikkoortumik suliaasiisuteqarnissaq (sulianik ingerlatsinissamut pisinnaatitsissutitut) kommunip pineqartup kommunimut allamut isumaqa-tigiisuteqarsinnaaneranut inatsisikkut tunngavissaq pineqartunut aamma ilaatinneqarnersoq Inatsisartut peqqussutaanni tassani takuneqarsinnaan-ngilaq.

Inatsit piareersarlugu suliani qularnaveeqqutitut arsaarinnittarneq pil-lugu oqaatigineqartut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmut naapertuut-tuunnginnerat aamma pineqarpoq.

Apeqqutit nalornisoorutaasutut taaneqartut tunngavigalugit Akileraar-tarnermi Pisortaqarfik qinnuigisimavara taakku pillugit oqaaseqaateqaq-qullugu. Akissut tiguneqariarpat kommunip pineqartup kommuni alla eq-qartuussivikkoortumik suliaasiisuteqarnermi ikiuteqqullugu qinnuigisin-naaneraa politiiillu aqutugalugit pinngitsaaliisummik akiliisitsiniaqqusin-naaneraa isummerfiginiarpara.

Taamaattorli akiligassiisarnermi akiliisitsiniarnermilu suliasanik kom-munip allamut isumaginnittussanngortitsinnaaneranut atatillugu pinngit-soorani pineqartoq tassaavoq tamanna eqqartuussisarneq pillugu inatsisip

atuuffiata avataatigut Inatsisartut inatsisaat taaneqartoq tunngavigalugu atorneqassappat kommunit pineqartut suleqatigiinnissamik isumaqatigisutaat Akileraartarnermi Pisorta qarfirmmit akuerisaasup piumasaqaataanera.

Suliat ataasiakkaat.

... - inuttut normua

Suliami allagaatinut ilaapput pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq nr. 102/98 pillugu allakkiaq 23. marts 1998-imeersoq aamma qularnaveeqqutitut arsaarinnineq nr. 72/2000 pillugu allakkiaq 4. august 2000-imeersoq.

Taaguut "fogedmyndighed" aamma allattuisussaataaneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatikka innersuussutigaa.

Tulliulluni ilaavoq Nukissiorfiit innaallagissamut imermullu akiitsunik 483,65 kr.-nik aamma nukingisaarinermi akiliutinik 120 kr.-nik akiliisitsiniaqqusissutaat 20. september 1999-imeersoq.

Oqaatigaara ilaatigut innaallagissamut imermullu akiliutit eqqartuussisoqariinngikkaluartoq pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarsinnaasut, tak. eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-mi nr. 2.

Tamatumali paarlattuanik nukingisaarinermit akiliutit pinngitsaaliissummik akilersinniarnissaannut inatsisikkut tunngavissaqanngilaq.

Nukissiorfiit akiliisitsiniaqqusissutaat kommunip qanoq iliorluni malitseqartitsivigisimaneraa suliami takuneqarsinnaanngimmat kommuni qinuigaara tamanna pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Suliami aamma ilaavoq pisortanit ikiorsiissutinik utertitassanngortitanik ikiorserneqarsimanerminik uppenarsaalluni ...-p atsiugaa.

Tassani pineqartoq tassaavoq immersugassaq naqeriigaaq, ingerlatsiviullu tassani nalunaartussaallugu utertitsilluni akiliinissami piumasaqaataasut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 10, imm. 1.-imik, 2-mik, 3-mik 4-milluunniit tunngaveqarnerisut.

Taamatut nalunaaqutsiisoqarsimanngilaq, taamaalillunilu suliami akiliisitsiniarnermut tunngasumi paasissutissiissutigineqarsimanani aningaasat utertillugit akileqqunissaannut suna inatsisikkut tunngavigineqarnerisut.

Pisortanit ikiorsiissutit utertillugit akileqqunissaannut inatsisikkut tunngavigisaq erseqqissumik nalornissutigineqarpat utertitsilluni akiliisitsiniaqqusissut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumit naammassineqarsinnaanngilaq, akiliisitsiniaqqusissullu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup amerlanerusunik paasissutisseqqusilluni isumaginninnermik ingerlatsivimmut utertittariaqarpaa.

Suliami akiliisitsiniarnermut tunngasumi tassani utertitsilluni akiliimanerminik uppenarsaat taanna akiliisitsiniartarfiup qanoq iliorluni suliarisimaneraa takuneqarsinnaanngilaq.

Kommuni qinnuigaara suliaq taanna aamma isumaginninnermi ikiorsiisutunik utertillugit akilerneqartussanik pinngitsaalilluni akiliisitsiniartarneq pillugu ataatsimut oqaaseqaatikka pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

Tulliulluni ilaavoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akiliisitsiniaqqusisutaa 18. oktober 1999-imi ullulernerqarsimasoq.

Inissiaatileqatigiiffiup konto pillugu takussutissiaq tunngavigalugu akiitsut 308,21 kr.-t akilersinniaqqusimavai. Aningaasat taakku akiligassiissutit akiliisimanerillu suliarineqarnerisa inerneraat, taakkunanilu iluarsaassinnermut akiligassiissut aamma ilaavoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara ineqarnermut akiliutinut aamma kiammik atuinermut akiliutinut akiitsut kommunip eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 2-mi nr. 2 tunngavigalugu pinngitsaaliinikkut akilersinniarsinnaagai.

Iluarsaassinnermulli akiligassiissutit pinngitsaalilluni akiliisitsiniartartup akilersinniarsinnaanngilai.

Kommuni konto pillugu takussutissiaq tunngavigalugu akiliisitsiniaqquneqarluni qinnuigineqaruni konto pillugu takussutissiaq tunngavigalugu akilersinniarneqartut tamarmik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartumit pinngitsaaliissummik akilersinniarneqarsinnaanersut kommunip qulakkiissavaa.

Taamaanngippat konto pillugu takussutissiaq tunngavigalugu pinngitsaaliissummik akiliisitsiniarnissaq kommunip itigartitsissutigisariaqarpaa.

Kommuni qinnuigaara qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

Aamma ilaavoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup ...-mik aggeqqusissutaa.

Tassani oqaatigineqarpoq aggeqqusineq akiitsunik suuneri erseqqinnerusumik taaneqarsimanngitsunik katillugit 5.468,12 kr.-nik pissuteqartoq.

Oqaatigaara eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 21, imm. 2-mi malittarisassaq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsoqartumik aggeqqusinissamut inatsisikkut tunngavigisaa tassaammat suliamik paasisutissartalersuinissamut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup pisussaaffigisaanut innuttaasup peqataanissaa pillugu malittarisassaq.

Malittarisassaq taamaattoq siunertani (suliamik akiliisitsiniarnermut tunngasumik paasisutissartalersuineq) malillugu atorneqarsinnaassappat akiitsoqartoq aggeqquneqartoq pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akiitsunik sunik akiliisitsiniarnera pillugu pinngitsoorani ilisimatinneqartariaqarpoq.

Pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartuq taamaalilluni akiitsoqartumik aggeqqusinissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngilaq, akiitsut suut pineqartut aggeqqusissummi erseqqissumik oqaatigineqanngippata. 2003-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 353 aamma qallunaatuani qupperneq 448 tullialu aamma innersuussutigaa.

Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Aggeqqusisummit aamma erserpoq akiitsoqartup takkutinnitsoornera pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartartup akissarsianit unerartitsinermik aallartitsineranik nassataqassasoq. Qulaani ataatsimut oqaaseqaatikka tamatumunnga atatillugu innersuussutigaaakka.

... - inuttut normua

Suliami allagaatinut ilaapput kommunip ...-mut allagai 11. december 2003-meersut, kommunillu allakkani taakkunani nalunaarutigalugu akiitsut erseqqinnerusumik taaneqartut naatsorsuutitigut isumakkeerneqarsimasut, aningaasalli taakku ...-p sulii akiligassarigai.

Oqaatigaara suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarmat ingerlatsinermi oqartussaasup inuit oqartussaaffigisaminut tunngasut pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitsersorlugillu ikiortassagai.

Ilitsersuinissamat pissaaffimmi tassani innuttaasup pisoq innuttaasup ilitsersorneqarnissamik toqqartumik toqqanngikkaluartumilluunniit qinnuteqarfigisaa, oqartussaasulli innuttaasumut attaveqarfigisaa innuttaasulli ilitsersorneqarnissaata pissusissamisoortutut pisariaqartutullu isikkoqarfia, pineqartunut aamma ilaatinneqarmat.

Oqartussaasup innuttaasumut ilitsersuineri inatsisilerinikkut eqqortuusaaq, imalu annertutigalunilu immikkuualuttulersugaatigissalluni taamaaliornikkut paasitinneqarnissamik pisariaqartitsineq naammaginartumik matussutissinneqarsimassalluni.

Uanga paasinninnera malillugu tamatuma nassataraa innuttaasup kommunimut akiitsuisa naatsorsuutitigut isumakkeerneqarnerannik innuttaasumut ilitsersuineq isumakkerinnissimaneq pineqartoq pillugu tunngavilersuummik aamma imaqartariaqartoq.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq pisassarisa atorunnaarnerat pissutigalugu akiitsut isumakkeerneqarpata, assersuutigalugu pisoqalisoorneq imaluunniit kommunip ilatsiinnarsimanera pissutigalugu pisassarisaat annaaneqarsimappata akiitsut akilerneqarnissaat kommunip piunasaqaa-tigisinnaanngikkaa, aamma tak. pisoqalisoorneq pillugu aallarniutaasumik oqaaseqaatikka.

Kommunip innuttaasumit pisassarisa atsaat piuppata, isumakkeerininnerlu naatsorsuuserinermut tunngasumik taamaallaat siunertaqarpat kommunip kingusinnerusukkut akiliisitsiniarsinnaanini oqaatigisinnaavaa.

Naatsorsuutitigut isumakkeerinneq allatut oqaatigalugu kommunip pisassarisaasa piunerat pillugu apeqqummut immikkut sunniuteqanngilaq.

Kommuni qinnuigaara oqaatigineqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, kommunilu tamatumunnga atatillugu aamma qinnuigaara ...-p akiitsuisa naatsorsuutitigut isumakkeerneqarnerannut tunuliaqutaasoq pillugu nas-suaateqaqqullugu.

...

... - inuttut normua ...

Suliami allagaatinit erserpoq ... soraarnerussutisiaqartuusoq. Aammattaaq suliamit erserpoq ... soraarnerussutisiami saniatigut sulinermigut isertitaqartartoq.

Pisortanit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 15. april 2003-meersuni § 18-imit makku erserput:

”§ 18. Pisortanit pensionisiat arsaarinnissutitut akiliutigittinneqarsinnaanngillat allatulluunniit eqqartuussivitsigoortumik suliaassiissuteqarnermi tunngavigineqartussaanaatik. Taamatut isumaqatigiissuteqarnerit atortussaassuseqanngillat.”

Peqqussutissatut siunnersuummi oqaaseqaatit imaattut aalajangersakkamut tassunga atatinneqarput:

”Aalajangersakkap isumannaassavaa pensionisiant, pensionisiallip pilersornissaminut tunngavigisaanut, eqqunngitsumik akuleruttoqannginnissaa.”

K Kommuni qinnuigaara kommuni soraarnerussutisiallit soraarnerussutisiaannit ilanngaassisarnerisoq paasissutissiissutigeqqullugu.

... - inuttut normua ...

Suliami allagaatinut ilaapput suliamut ilanngussat ullui malillugit ilioarneqarsimasut.

Suliami allagaatinit erserpoq K Kommuni ...-mit pisassarisani 1.331.61 kr.-t pillugit eqqartuussummik 6. august 2002-meersumik pissarsisimasoq. Aammattaaq suliamit erserpoq ... K2 Kommunimut nuussimasoq, K Kommunillu K2 Kommuni tamatuma kingornatigut aningaasat akilersinniarneqarnerat ingerlateqqullugu 29. juli 2005-imi qinnuigisimagaa.

Akiitsoqartoq kommunimut allamut nuussimatillugu akiliisitsiniartarneq pillugu ataatsimut qulaani oqaaseqaatika innersuussutigaa.

Kommuni aammattaaq qinnuigineqarpoq aningaasat politiitigut akilersinniarneqarnissaat kommunip isumaliutersuutigisimaneraa nalunaarutigeqqullugu.

... - inuttut normua ...

Suliami allagaatinut ilaapput suliamut ilanngussat ullui malillugit ilioarneqarsimasut. Taamatuttaaq malugaara sulisitsisoq akissarsianit uneraritseqqullugu kommunip peqqusissuteqarsimanera kommunip akiitsoqartumut nalunaarutigisimagaa.

Taamatutaaq suliame ...-p akiliisinniarneqarneranut tunngasumi ungalu-liussami allami ilaapput suliame allagaatit nuliaasumut ...-mut, inuttut normua ..., tunngasut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inunnik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi Kalaallit Nunaannut atuuttumi nr. 588-imi, 10. august 1998-imeersumi § 22, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersarneqarpoq aallaavik tassaasoq inummik kinaassusersiniarneq inuup taassuma pineqartup normua atorlugu pisassasoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 22. Pisortaqarfiit inuup normuanik kiussusersiniutitut imaluunniit journalnormutut atuisinnaapput pisortap susassaqartup suliassanik isumaginninneranut atatillugu.

Imm. 2. Inunnik ataasiakkaanik kinaassusersiueqartassassa pineqartup inuttut normua tunngavigalugu. Pisortat ingerlatsiveqarfianni pisariaqarpat inunnik arlalin-nik suliassanut ataatsiusumut ilanngussuinissaq taava pisortat namminneq aalaja-ngiiffigissavaat suliassaqarfiup iluani nalunaarsuinissap naleqqunnerpaap qanoq aaqqissuunneqarnissaa. Aaqqissuussinermi ilaatigut naligiissitaanermut tunngassu-tillit pingaartinneqartassapput."

Kommuni qinnuigaara aapparit avissimappata suliame aappariinnut tunngasut qanoq iliorluni avissaartinneqartarnersut nalunaarutigeqqullugu.

Suliffeqarfiit.

...

... - sulisitsisutut normua ...

Suliame allagaatinut ilaavoq kommunip eqqaavianik atuinermit ...-mut akiligassiissut nr. ..., 8. november 2004-meersoq. Akiligassiissut taanna ...-p kommunimi sullitatut normua atorlugu nassiunneqarsimavoq.

Akiligassaqartoq immikkoortutut nammieersinnaassuseqartutut inatsisilerinermit isigineqarsinnaappat, assersuutigalugu aktiaateqarluni ingerlatseqaatigiiffiuppat, kommunip pisassarisaningilertseqaatigiiffimmik piginneqataasunit akilersinniarsinnaanngilai, tak. aktiaateqarluni ingerlatse-qatigiiffiit (aktieselskaber) pillugit inatsimmi § 1, imm. 2.

Kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaara akiligassiissut ...-mut nassiunneqarsimasoq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Akileraartarnermit Pisortaqarfik allakkani 5. december 2005-imi qinnuigaara pisassarisaningilertseqaatigiiffimmik akiligassiissutigineqartarnerat akilersinniarneqartarnerallu pillugit kommunit suleqatigiinneranni ajornartorsiutit ilaat kommunimi tikeraarninni malugisakka pillugit oqaaseqaateqaqqullugu, imatullu allappunga:

"K Kommunimi 2005-imi ...-mi tikeraarninnut atatillugu kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik tigugulaaralunga misissuivunga.

Misissuinermi tassani paasinarsivoq akiliisitsiniarnermi suliasat kommunip pisuni arlalinni kommuninut allanut nassiuttarsimagai, taamatuttaarlu K Kommunip pisuni allani kommunit allat qinnuigisarsimagai kommuni sinnerlugu akiliisitsiniaqqullugu.

Pineqartut ilaatigut tassaapput suliat eqqartuussisoqareersimatinnagu akilersinni-arneqarsinnangitsut, suliallu politiit akiliisitsiniarnissamut pisinnaatitaanermik tigungmisaqarfigisaat.

Isumaqarpunga eqqartuussivitsigut suliassiissuteqartarneq aamma akiliisitsiniaqqusissutinik politiinut nassiussisarneq tassaasut suliasat kommuninut allanut pisassat akileqquneqartarnerannik akiliisitsiniartarnermillu kommunit suleqatigiinnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 12. maj 2005-imeersoq tunngavigalugu kommuninut allanut isumagisassanngortinneqarsinnaanerata nalornitartortaqartoq.

Inatsisartut inatsisaanni tassani § 1, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq kommunit akunnerminni isumaqatigiissutaat "akiligassiisarnermut" aamma "akiliisitsiniartarnermut" tunngatinneqarsinnaasut.

Suliasat taakku inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini imatut allaaserineqarsimapput:

"Akiligassiissutit suulluunniit kommunalbestyrelsip akiligassiissutigisinnaallugillu akilersinniarsinnaasamisut piginnaatitaaffigisai tamarmik suliakkiissutigineqarsinnaapput. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutit nalinginnaasut imaluunniit akiliisitsiniarnermik suliasat ataasiakkaaginnaat isumaqatigiissutigineqarsinnaapput. Aammattaaq kommunalbestyrelsit akiligassiisarnissamik akiliisitsiniartarnissamillu suliasanik imminnut suliakkertarsinnaapput.

Akiligassiisarnermik suliaqarneq tassaavoq innuttaasunut suliffeqarfinnullu akiligassiissutinik akiligassanillu il.il. nassiussuineq akiliinerlu piffissaritat iluani pinesoq pillugu nakkutilliineq kiisalu kingusinnerusukku pisariaqassappat akileeqqusiluni allakkanik nassiussuineq. Tassa imaappoq akiligassiisarnermik suliaqarneq tassaavoq ingerlatsineq kommunit, kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni (aqutsinermut inatsimmi) malillugu maannamut isumaqatigiissutigisinnaasaat. Siunnersuutip matuma Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut suliakkiissummik ingerlatsisoqarsinnaanerannittaag ilaqartinneqarluni.

Akiliisitsiniartarneq tassaavoq akiligassat pisassarineqartut akilerneqarnissaat siunertarlugu pinngitsaaliissutinik aamma nammineq piumasutsimik tunngaveqarluni akilersuinissamik aaqqiussuussinermik inatsisini aalajangersarneqartunik akiitsoqartup tungaanut atuneq. Pinngitsaaliissutit ilaatigut tassaapput aningaasarsianit unerartitsineq, ilanngartuineq, akiliisinnaajunnaartut nalunaarutiginnissummik tunniussineq kiisalu akiitsoqartumut piumasagaatinik assigiinngitsunik, soorlu akiitsoqartup aningaasarsiornikkut inuttullu atugarisai pillugit paasisutissanik piomasaqarneq. Oqartussaasutut pisinnaatitaaffik taanna inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna kommunalbestyrelsimut allamut imaluunniit Akileraartarnermi Pisortaqarfimmut tunniunneqarsinnaalissaaq.

Arsaarinninnermik suliaqarneq akiliisitsiniartartumit isumagineqartoq kommunimi akiliisitsiniartarnermik sulinermut ilaavoq, taamaattumillu aamma suliakkiissutigineqarsinnaalluni. Arsaarinninnermilli suliaqarneq allaffissornikkut pinnani eqqartuussisutigoortumik pisinnaatitaaffiuvoq, akiliisitsiniartartullu taanna malillugu suliaa pillugu eqqartuussisunut naammagittaalliuutit kredsrettimit naliliivigineqartarput."

Taassuminnga paasinneqqaarnera unaavoq kommunit suleqatigiinnerat Inatsisartut inatsisaatigut tassuuna tunngavissinneqartoq tassaasoq pisassarisanik kommunit suliaasaqarfiisa iluanneereersunik akiligassiisarneq akiliisitsiniartarnerlu pillugit suliat suliarineqartarnerat pillugu suleqatigiinneq.

Kommuni eqqartuussivikkoortitsinermi sinniisuusinnaasup suliaasaanik kommuni alla sinnerlugu tiguisinnaassasoq, imaluunniit kommuni akiliisitsiniarnermik politiitit isumagineqartussamik kommuni alla "akunermiliuttoralugu" ingerlatsinnaassasoq tamatuma paarlattuanik inatsisip oqaasertaanit imaluunniit inatsit piareersarlugu sulianit ersersorinangilaq.

Akilerartarnermi Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara kommunip periaasia pillugu inaarutaasumik isumminnginninni qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu.

..."

Akilerartarnermi Pisortaqarfik allakkatigut 12. december 2005-imeersutigut imatut akivoq:

"[Uanga qinnutigisara]

Akilerartarnermi Pisortaqarfik tamatumunnga imatut oqaaseqaateqassaaq pisassat akileqquneqartarnerannik akiliisitsiniartanermillu kommunit suleqatigiinnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 12. maj 2005-imeersumi § 1, imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsip allakkatigut isumaqatigiissuteqartoqareersillugu kommunalbestyrelsi alla imaluunniit Akilerartarnermi Pisortaqarfik piginnaatissinnaammagit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pisassanik akileeqquisarneq akiliisitsiniartarnerlu suliareqqullugit, inatsisip naapertorlugit kommunalbestyrelsimit suliarineqartartunik.

Tamakkuuku tunngavigalugit pisortaqarfik isumaqartoq Inatsisartut inatsisaanni taaneqartumi pisassanik akiliisitsiniartarneq pillugu suliat politiit akiliisitsiniartarnermut oqartussaasutut piginnaatitaaffiisa ataanniittut siunertarineqanngitsut.

Pisortaqarfik isumaqarportaaq Inatsisartut inatsisaat akornusiinngimmat kommunit marluullutik isumaqatigiissuteqarnissaannut eqqartuussisulersuussinernut ataatsimut arlalinnuunniit atatillugu kommunip allap kommunimut allanut sinniisuunissaanut. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Inatsisartut inatsisaanni ilaatigut periarfissaqarmat kommunit suleqatigiilernissaannut Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqanngitsut pillugit.

..."

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup akissutaa ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfiginngilara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K Kommunimit tusagaqanngilanga.